

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 21 maj 2024
(OR. en)

10119/24

HYBRID 81
DISINFO 76
AG 101
PE 136
CYBER 168
JAI 834
RELEX 686
JAIEX 35
CFSP/PESC 768
PROCIV 38
IPCR 36
COPS 282

LÄGESRAPPORT

från:	Rådets generalsekretariat
till:	Delegationerna
Ärende:	Rådets slutsatser om demokratins motståndskraft: skydda valprocesserna mot utländsk påverkan

För delegationerna bifogas rådets slutsatser om demokratins motståndskraft: skydda valprocesserna mot utländsk påverkan, som godkändes av rådet vid dess 4025:e möte den 21 maj 2024.

Rådets slutsatser om demokratins motståndskraft: skydda valprocesserna mot utländsk påverkan**EUROPEISKA UNIONENS RÅD**

1. BETONAR medborgarnas grundläggande roll i demokratin och UNDERSTRYKER att det är avgörande för demokratier att fria och rättvisa val skyddas mot all utländsk påverkan från statliga eller icke-statliga aktörer, även på informationsområdet, samt att valens öppenhet säkerställs; våra demokratier, som baseras på fria och välgrundade politiska val, måste skyddas från alla former av utländsk påverkan; demokratins motståndskraft måste stärkas genom förtroendeskapande åtgärder och måste bygga på de grundläggande rättigheter och demokratiska värden som Europeiska unionen värnar; miljarder människor världen över går till val 2024, bland annat i samband med valet till Europaparlamentet, och demokratins motståndskraft kommer därför att förbli en central fråga på rådets dagordning,
2. UNDERSTRYKER att säkerhetsläget i Europa har förändrats avsevärt under de senaste åren till följd av Rysslands annektering av Krim och det efterföljande anfallskriget mot Ukraina; ökande geopolitisk konkurrens och internationella och regionala konflikter, inbegripet den nuvarande situationen i Mellanöstern, förvärrar denna situation; instrumentaliseringen av dessa konflikter försvårar dessutom de utmaningar som våra demokratier står inför, vilket kan leda till ökade samhällsmotsättningar, polarisering, radikalisering och minskat förtroende för institutioner och val, KONSTATERAR att statliga och icke-statliga aktörer i allt högre grad använder hybridtaktik, vilket utgör ett växande hot mot säkerheten för EU, dess medlemsstater och dess partner,

3. ERKÄNNER värdet av ett nära samarbete inom EU för att skydda fria och rättvisa val i Europeiska unionen och UPPMANAR den höga representanten och kommissionen att tillsammans med medlemsstaterna snabbt och på ett heltäckande sätt utnyttja alla etablerade mekanismer, nätverk och verktyg för att säkerställa ett sådant samarbete och stödja integriteten i de demokratiska processerna, inbegripet val, som skyddas från alla former av utländsk påverkan, utan att hindra en öppen demokratisk debatt, UNDERSTRYKER i detta syfte vikten av en effektiv och ändamålsenlig användning av det europeiska valsamarbetsnätverket och systemet för snabb varning samt av att förlita sig på bidraget från det europeiska observatoriet för digitala medier och dess arbetsgrupp för valet till Europaparlamentet 2024,
4. ÄR MEDVETET OM att skadlig it-verksamhet ofta är ett centralt inslag i hybridkampanjer och UNDERSTRYKER behovet av att fortsätta att stärka cybersäkerheten och motståndskraften på nationell nivå och EU-nivå samt vikten av internationellt samarbete och solidaritet i detta avseende, UPPMANAR medlemsstaterna och EU:s institutioner, organ och byråer att vidta lämpliga och proportionella tekniska och organisatoriska åtgärder för att kontinuerligt förebygga, avskräcka från och reagera på skadlig it-verksamhet som riktar sig mot demokratiska processer på nationell nivå och EU-nivå,

5. KONSTATERAR att det finns utländska statliga och icke-statliga aktörer som inte drar sig för att använda ny disruptiv teknik, såsom artificiell intelligens, för att göra hybridkampanjer som syftar till att påverka demokratiska processer mer effektiva; AI-teknik skulle kunna leda till snabbare och mer omfattande påverkansoperationer och göra det möjligt att skapa falskt innehåll som skulle kunna öka befintliga hot såsom kampanjer som är inriktade på politiska kandidater och på att vilseleda medborgarna genom att manipulera information och förvränga verkligheten, BETONAR samtidigt de många möjligheter som ny teknik kan erbjuda EU och dess medlemsstater samt teknikföretag och det civila samhället när det gäller att vidta effektiva åtgärder för att ta itu med sådana utmaningar och VÄLKOMNAR i detta avseende bland annat arbetet med rättsakten om artificiell intelligens samt framstegen med en människorättsbaserad strategi för digital teknik, UPPMANAR den höga representanten, kommissionen och medlemsstaterna att fortsätta att respektera, skydda och främja mänskliga rättigheter, demokratiska processer och rättsstatsprincipen online på samma sätt som vi gör offline, särskilt genom att främja digital kompetens samt genom att främja den människocentrerade och människorättsbaserade strategin för digital teknik, såsom artificiell intelligens¹,
6. ERINRAR, inom ramen för bredare insatser för att stärka vår resiliens och kapacitet att reagera på hybridkampanjer, inbegripet utländsk informationsmanipulering och inblandning, om de mål som fastställs i den strategiska kompassen för säkerhet och försvar, som godkändes av Europeiska rådet den 25 mars 2022², NOTERAR i detta avseende de relevanta specifika åtgärder som vidtagits, nämligen
- inrättandet av **EU:s verktygslåda för hantering av hybridhot**, i enlighet med rådets slutsatser av den 21 juni 2022 om en ram för en samordnad EU-reaktion på hybridkampanjer³, som sammanför befintliga och potentiella nya instrument och tillhandahåller en ram för en samordnad reaktion på hybridkampanjer som påverkar EU och dess medlemsstater och partner; den omfattar åtgärder för förebyggande, samarbete och stabilitet, restriktiva åtgärder och återhämtningsåtgärder och stärker solidariteten och det ömsesidiga biståndet,
 - inrättandet av verktygslådan för hantering av utländsk informationsmanipulering och inblandning,

¹ Dok. 11088/23.

² Dok. EUCO 1/22.

³ Dok. 10016/22.

- förstärkning av **verktygslådan för cyberdiplomati**, som syftar till att snabbt och beslutsamt reagera på cyberhot och cyberattacker och som skulle kunna bidra till EU:s reaktion på en hybridkampanj, i linje med unionens egna regler och förfaranden,

NOTERAR att dessa verktygslådor i hög grad bidrar till en mycket mer heltäckande strategi genom att säkerställa samordnade reaktioner på hybridkampanjer, cyberattacker och utländsk informationsmanipulering och inblandning som riktas mot EU och dess medlemsstater och partner, och därigenom stärka den övergripande resiliensen, BETONAR vikten av att maximera användningen av befintliga verktyg och åtgärder på EU-nivå, såsom förordningen om digitala tjänster, den förstärkta uppförandekoden om desinformation, direktivet om kritiska entiteters motståndskraft⁴, nätverks- och informationssäkerhetsdirektivet (NIS 2)⁵ och den nyligen antagna förordningen om transparens och inriktning när det gäller politisk reklam; förutom att vid behov komplettera befintliga sanktionssystem omfattar verktygslådorna också möjligheten att undersöka nya restriktiva åtgärder för att ta itu med hybridverksamhet och utländsk informationsmanipulering och inblandning,

7. UNDERSTRYKER också de framsteg som görs när det gäller inrättandet av **snabbinsatsteam för hybridhot** och UPPMANAR den höga representanten och kommissionen att snabbt gå vidare med inrättandet av sådana team samt FRAMHÅLLER att snabbinsatsteamerna för hybridhot bör vara ett av de viktigaste instrumenten i EU:s verktygslåda för hantering av hybridhot för att stödja EU:s medlemsstater och partnerländer när det gäller att motverka hybridhot,

⁴ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2022/2557 av den 14 december 2022 om kritiska entiteters motståndskraft och om upphävande av rådets direktiv 2008/114/EG, EUT L 333, 27.12.2022.

⁵ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2022/2555 av den 14 december 2022 om åtgärder för en hög gemensam cybersäkerhetsnivå i hela unionen, om ändring av förordning (EU) nr 910/2014 och direktiv (EU) 2018/1972 och om upphävande av direktiv (EU) 2016/1148 (NIS 2-direktivet), EUT L 333, 27.12.2022.

8. EFTERLYSER en förbättrad lägesuppfattning inför, under och efter valet till Europaparlamentet när det gäller försök från utländska statliga och icke-statliga aktörer att blanda sig i den demokratiska processen i EU, BETONAR den centrala roll som EU Intcens gemensamma enhet för hybridhot spelar med stöd av EUMS direktorat för underrättelseverksamhet inom ramen för EU:s gemensamma kapacitet för underrättelseanalys (SIAC) som den centrala enhet som tillhandahåller underrättelsebedömningar av hybridhot, främst på grundval av medlemsstaternas underrättelsebidrag, samt lägesuppfattning, och analys av information från alla källor på grundval av information från öppna källor och sekretessbelagd information från olika aktörer inom utrikestjänsten, kommissionen och medlemsstaterna, UPPREPAR behovet av att förbättra upptäckt, analys och framsyn genom den gemensamma enheten för hybridhot inom ramen för SIAC,
9. KONSTATERAR att förordningen om digitala tjänster är det första tillsynsverktyg som effektivt kan bidra till att minska systemrisker i samband med spridning av desinformation online och skydda valprocessernas integritet från alla former av utländsk påverkan, KONSTATERAR att den förstärkta uppförandekoden om desinformation och dess breda spektrum av undertecknare utgör ett viktigt forum för att ta itu med och diskutera frågor som rör desinformation online under valperioden, UNDERSTRYKER teknikindustrins, regeringarnas och andra berörda parter gemensamma ansvar för att upprätthålla yttrandefriheten och öppen demokratisk debatt i den digitala miljön,
10. UPPMANAR kommissionen att fortsätta sitt arbete med onlineplattformar inom ramen för den förstärkta uppförandekoden om desinformation och förordningen om digitala tjänster och på bästa sätt utnyttja den europeiska mediefrihetsförordningen och den nya förordningen om transparens och inriktning när det gäller politisk reklam, och understryker behovet av ett effektivt engagemang baserat på genomförandet av överenskomna åtaganden, ett mer aktivt samarbete med mindre onlineplattformar, fortsatt samarbete med den bredare kretsen av berörda parter, först och främst det civila samhället, faktagranskare och den akademiska världen, samt informationsutbyte med EU:s medlemsstater,

11. BETONAR vikten av att stödja medborgarnas deltagande i det demokratiska livet, utan någon form av utländsk påverkan, UNDERSTRYKER vikten av att främja digital kompetens och mediekompetens bland medborgarna, den avgörande roll som fria, oberoende och pluralistiska medier spelar, behovet av att säkerställa ett nära samarbete med det civila samhället och den akademiska världen, stärka faktagranskarnas roll och ytterligare säkerställa en lämplig nivå av ansvarsskyldighet, ansvarskänsla och transparens för onlineplattformar,
12. UPPMANAR kommissionen och medlemsstaterna att snabbt genomföra de åtgärder och prioriteringar som tillkännagavs i rapporterna om EU-medborgarskapet 2020 och 2023⁶ i syfte att stärka det demokratiska deltagandet, ge medborgarna egenmakt och främja inkludering av medborgare i Europeiska unionen, särskilt genom att inkludera underrepresenterade kategorier av väljare,
13. UNDERSTRYKER vikten av det arbete som utförs av utrikestjänstens avdelning för strategisk kommunikation (EEAS StratCom) och dess arbetsgrupper, särskilt arbetsgruppen East StratCom med dess flaggskeppsprojekt EUvsDisinfo, samt arbetsgruppen StratCom Western Balkans, arbetsgruppen South och den nyligen inrättade arbetsgruppen StratCom Sub-Saharan Africa när det gäller att bidra till effektiv och faktabaserad kommunikation, motverka desinformation, främja strategisk kommunikation om EU:s yttre åtgärder och stärka det övergripande medielandskapet och det civila samhället i deras respektive regioner, även före, under och efter val, UNDERSTRYKER vikten av att motverka utländsk informationsmanipulering och inblandning, inbegripet desinformation på olika språk och med en bred geografisk räckvidd,

⁶ Rapport från kommissionen till Europaparlamentet, Europeiska rådet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén: Rapport om EU-medborgarskapet 2020 – Stärka medborgarna och skydda deras rättigheter, COM(2020) 730 final, och om arbetet för ett väl fungerande EU-medborgarskap 2020–2023, COM(2023) 931 final.

14. NOTERAR det paket för försvar av demokratin som kommissionen lade fram i december 2023 och som bygger på EU:s handlingsplan för demokrati som antogs 2020, NOTERAR förslaget till direktiv om transparens kring intresserepresentation för tredjeländers räkning⁷, som syftar till att stärka transparenskraven för att motverka utländsk påverkan i unionens demokratiska utrymme, och rekommendationen om inkluderande och motståndskraftiga valprocesser i unionen⁸, som innehåller konkreta åtgärder för medlemsstater och politiska aktörer, inbegripet partier och stiftelser, i syfte att bidra till att skydda valprocesser från alla former av utländsk påverkan,
15. BETONAR vikten av övningar som kombinerar olika inslag såsom utländsk informationsmanipulering och inblandning, skadlig it-verksamhet och hot mot kritisk infrastruktur, med tanke på att de hybridkampanjer och hybridhot som vi står inför blir allt mer flerdimensionella och sektorsövergripande, ERINRAR om värdet av att partner på nationell nivå och EU-nivå deltar i övningar, exempelvis om demokratins motståndskraft, som ger en överblick över alla nuvarande verktyg som finns tillgängliga för att stärka vår demokratis motståndskraft i samband med val; när så är möjligt skulle sådana övningar kunna genomföras utifrån ett samhälleligt helhetsgrepp och ett myndighetsövergripande tillvägagångssätt och på bästa sätt utnyttja alla befintliga strukturer och enheter, såsom systemet för snabb varning, Europeiska kontaktnätverket för cyberkriser (EU-CyCLONe), samarbetsgruppen för nätverks- och informationssystem, det europeiska valsamarbetsnätverket samt Europeiska kompetenscentrumet för motverkande av hybridhot och den privata sektorn, med beaktande av deras viktiga roll när det gäller effektiva insatser; detta bör bygga på det arbete som utförts inom ramen för den förstärkta uppförandekoden om desinformation och det europeiska observatoriet för digitala medier,

⁷ Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om fastställande av harmoniserade krav på den inre marknaden vad gäller transparens kring intresserepresentation för tredjeländers räkning och om ändring av direktiv (EU) 2019/1937, COM(2023) 637 final.

⁸ Kommissionens rekommendation (EU) 2023/2829 av den 12 december 2023 om inkluderande och motståndskraftiga valprocesser i unionen och förstärkning av den europeiska karaktären av val till Europaparlamentet och effektivisering av deras genomförande, EUT L, 2023/2829, 20.12.2023.

16. UPPMANAR den höga representanten och kommissionen att tillsammans med medlemsstaterna grundligt analysera de lärdomar som kan dras av valet till Europaparlamentet 2024, ge omfattande återkoppling till rådet om effektiviteten hos relevanta mekanismer, nätverk, verktyg och åtgärder samt rapportera om eventuella problem och brister som konstaterats när det gäller de tillgängliga verktygen så att dessa kan åtgärdas.
-